

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

12 лютого 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 6/ВП-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі кваліфікаційної та дисциплінарної палат:

головуючого – Патрюка М.В.,
членів Комісії: Василенка А.В., Бутенка В.І., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г.,

розглянувши клопотання Генерального прокурора України від 06 січня 2016 року про відсторонення Татаурової Ірини Миколаївни від посади судді Деснянського районного суду міста Києва у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності,

встановила:

Постановою Верховної Ради України від 10 квітня 2008 року № 261-VI Татаурову І.М. обрано на посаду судді Староміського районного суду міста Вінниці безстроково.

Указом Президента України від 21 вересня 2012 року № 558/2012 Татаурову І.М. переведено на посаду судді Вінницького міського суду Вінницької області, а Указом Президента України від 06 вересня 2013 року № 503/2013 – на посаду судді Деснянського районного суду міста Києва.

19 січня 2016 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, передбаченому статтею 154 Кримінального процесуального кодексу України та частиною четвертою статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», надійшло клопотання Генерального прокурора України про відсторонення Татаурової Ірини Миколаївни від посади судді Деснянського районного суду міста Києва у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності.

У клопотанні зазначено, що Головним слідчим управлінням Генеральної прокуратури України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за підозрою судді Деснянського районного суду міста Києва Татаурової І.М. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 375 Кримінального кодексу України, а також, що у ході досудового розслідування попередньо встановлено постановлення суддею Татауровою І.М. завідомо неправосудної ухвали, відповідно до якої громадянину ОСОБА_1 обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 60 днів.

Як вбачається з матеріалів, які обґрунтовують доводи клопотання, судді Татауровій І.М. 16 липня 2015 року повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 375 Кримінального кодексу України.

Інкриміноване Татауровій І.М. кримінальне правопорушення відноситься до тяжких злочинів. Вона є службовою особою, яка займає відповідальне становище.

Відповідно до постанови від 19 грудня 2015 року про продовження строку досудового розслідування строк досудового розслідування у кримінальному провадженні НОМЕР_1 продовжено до дванадцяти місяців, тобто до 02 березня 2016 року.

Клопотання Генерального прокурора України від 06 січня 2016 року обґрунтовано тим, що перебування Татаурової І.М. на посаді судді сприяло вчиненню інкримінованого їй злочину, оскільки кримінальне правопорушення вчинено саме із використанням службових повноважень; продовжуючи займати посаду судді, Татаурова І.М. може незаконними засобами впливати на свідків із числа працівників Національної поліції, місцевих прокуратур міста Києва, показання яких про обставини вчинення нею злочинів мають суттєве значення для кримінального провадження, адже вона розглядає справи про адміністративні правопорушення, клопотання та кримінальні провадження, що надходять до Деснянського районного суду міста Києва із Деснянського УП ГУНП у м. Києві, Київських місцевих прокуратур, прокуратури м. Києва від працівників, які мають статус підозрюваних та свідків у кримінальному провадженні; підозрювана та її захисник вчиняють дії щодо перешкоджання кримінальному провадженню, зокрема умисно затягують час на ознайомлення з кримінальною справою. Крім того, Татаурова І.М. має широке коло знайомств серед працівників правоохоронних та судових органів, органів державної влади, зв'язки з якими може використовувати для створення перешкод досудовому розслідуванню у кримінальному провадженні іншим чином.

Представник Генерального прокурора України Капшученко Ю.М. підтримав клопотання про відсторонення Татаурової І.М. від посади судді Деснянського районного суду міста Києва від 06 січня 2016 року, просив його задовольнити з підстав та мотивів, викладених в клопотанні.

Суддя Татаурова І.М. та її захисник Подосінов А.О. заперечили проти задоволення клопотання Генерального прокурора України, мотивувавши свою позицію наступним:

- у клопотанні Генерального прокурора України не конкретизовано правових підстав для застосування заходу забезпечення кримінального провадження у виді відсторонення від посади;

- ухвалою Червонозаводського районного суду м. Харкова від 31 грудня 2015 року відмовлено у задоволенні клопотання сторони обвинувачення про продовження строку застосування запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання відносно Татаурової І.М. Висновки, наведені у вказаному судовому рішенні, спростовують твердження сторони обвинувачення щодо перешкоджання досудовому розслідуванню суддею Татауровою І.М.

- у даному кримінальному провадженні Татаурова І.М. не набула статусу підозрюваної;
- у клопотанні не викладено та необґрунтовано, що іншими заходами забезпечення кримінального провадження ніж відсторонення судді Татаурової І.М. від посади досягти виконання завдання кримінального провадження неможливо;
- безпідставними є посилення Генерального прокурора України на мотиви, викладені в рішення Комісії від 30 листопада 2015 року про відсторонення Татаурової І.М. від посади судді, оскільки 20 січня 2016 року постановою Вищого адміністративного суду України вказане рішення Комісії було скасовано;
- сторона обвинувачення вчинила дії щодо перешкоджання підозрюваній у доступі до матеріалів кримінального провадження, оскільки на даний час Татауровій І.М. відмовляють в ознайомленні з останнім п'ятнадцятим томом кримінальної справи, посилаючись на те, що том не сформований та не прошитий належним чином. Більш того, саме за ініціативою судді Татаурової І.М. матеріали кримінального провадження було передано з міста Харкова до Києва для забезпечення процесу ознайомлення з вказаними матеріалами (вказане підтверджується документами, долученими до матеріалів справи разом з письмовими поясненнями судді);
- умисність затягування часу на ознайомлення із матеріалами досудового розслідування спростовуються ухвалами слідчих суддів від 12, 20 жовтня 2015 року та 05 листопада 2015 року, якими було відмовлено у задоволенні клопотань слідчих Генеральної прокуратури України про встановлення строку для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження НОМЕР_1;
- станом на 07 вересня 2015 року досудове розслідування у кримінальному провадженні завершено і будь-яких слідчих (розшукових) дій не проводиться, окрім процесуальної дії – доступ до матеріалів досудового розслідування, що вбачається зі змісту клопотання та підтверджується долученими до нього документами. З повідомлення про завершення досудового розслідування вбачається, що орган досудового розслідування зібрав усі необхідні докази і вони перебувають у їх володінні, а тому досудове розслідування завершено та стороні захисту наданий доступ до матеріалів кримінального провадження;
- сторона обвинувачення вчиняє дії, які призводять до зволікання завершення досудового розслідування, оскільки станом на 08 лютого 2016 року не виконані судові рішення слідчих суддів за грудень 2015 року, якими зобов'язано сторону обвинувачення вчинити певні дії направлені на збирання доказів, а саме провести слідчі (розшукові) дії;
- максимальні строки досудового розслідування спливають 02 березня 2016 року, що унеможливорює відсторонення Татаурової І.М. від посади судді строком на два місяці;
- на даний час у провадженні судді Татаурової І.М. на розгляді знаходиться близько 40 кримінальних проваджень. У жодному з них судді не було заявлено відводу, в тому числі й з боку прокурорів. Відсторонення судді від посади

негативно вплине на права третіх осіб, оскільки призведе до повторного автоматичного розподілу справ та їх розгляду спочатку.

Заслухавши учасників засідання Комісії, проаналізувавши клопотання Генерального прокурора України від 06 січня 2016 року про відсторонення Татаурової І.М. від посади судді Деснянського районного суду м. Києва та дослідивши документи додані до нього й долучені під час засідання, Комісія вважає, що вказане клопотання не підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до частини третьої статті 154 Кримінального процесуального кодексу України та частини четвертої статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» відсторонення судді від посади здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України на строк не більше двох місяців.

Відповідно до пункту 15.1 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 08 червня 2011 року № 1802/зп-11 (у редакції рішення Комісії від 03.04.2015 № 13/зп-15, із змінами) (далі – Регламент), Комісія приймає рішення про відсторонення судді від посади на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України в порядку, встановленому Законом, та з урахуванням положень Кримінального процесуального кодексу України.

Статтею 157 Кримінального процесуального кодексу України передбачено, що слідчий суддя, суд відмовляє у задоволенні клопотання про відсторонення від посади, якщо слідчий, прокурор не доведе наявність достатніх підстав вважати, що такий захід необхідний для припинення кримінального правопорушення, припинення або запобігання протиправній поведінці підозрюваного чи обвинуваченого, який, перебуваючи на посаді, може знищити чи підробити речі і документи, які мають значення для досудового розслідування, незаконними засобами впливати на свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином.

Відповідно до пункту 15.6 Регламенту Комісії, вирішуючи питання про відсторонення судді від посади, Комісія враховує:

- мотиви, наведені в клопотанні Генерального прокурора України;
- правову підставу для відсторонення судді від посади;
- наслідки відсторонення судді від посади для інших осіб.

Комісія дійшла висновку про необґрунтованість доводів сторони обвинувачення щодо затягування Татауровою І.М. процедури ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Як вбачається з матеріалів справи суддя Татаурова І.М. особисто неодноразово зверталася до Генеральної прокуратури України з заявами щодо перешкоджання у доступі до матеріалів кримінального провадження та з клопотанням про забезпечення надання доступу до матеріалів кримінального провадження (копії заяв від 02.12.2015; 14.12.2015 та клопотання від 04.12.2015).

Стороною захисту Комісії надано копії ухвал Печерського районного суду міста Києва від 09 та 24 грудня 2015 року відповідно до яких органи

досудового розслідування зобов'язано провести ряд слідчих дій у кримінальному провадженні НОМЕР_1 від 15 травня 2015 року, направлених на збирання доказів та допит деяких свідків у присутності захисника Татаурової І.М. Вказані судові рішення на день розгляду клопотання про відсторонення залишаються невиконаними. Зазначене свідчить про безпідставність твердження сторони обвинувачення щодо неможливості скерування кримінального провадження до суду лише через незавершену процедуру ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Відповідно до частини шостої статті 290 Кримінального процесуального кодексу України сторона захисту за запитом прокурора зобов'язана надати доступ та можливість скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них, а також надати доступ до житла чи іншого володіння, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем сторони захисту, якщо сторона захисту має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді.

Комісією встановлено, що захисником Подосіновим А.О. 29 січня 2016 року на адресу прокурора відділу процесуального керівництва у кримінальному провадженні НОМЕР_1 направлялося повідомлення про відкриття матеріалів стороні обвинувачення. Разом з тим, незважаючи на закінчення 02 березня 2016 року максимальних строків досудового розслідування, дії по ознайомленню прокурора з матеріалами сторони захисту до цього часу залишаються невиконаними.

Під час розгляду клопотання Генерального прокурора України від 06 січня 2016 року Комісією встановлено, що на даний час на розгляді у судді Татаурової І.М. перебуває ряд кримінальних проваджень. Жоден з учасників вказаних кримінальних проваджень, у тому числі і представники прокуратури та органів слідства, не заявляли судді Татауровій І.М. відводів. Відсторонення судді від посади призведе до повторного автоматичного розподілу справ, що є підставою їх розгляду спочатку. Вказаний перерозподіл також збільшить навантаженість на інших суддів Деснянського районного суду міста Києва і загалом ускладнить роботу суду.

Таким чином, дослідивши наслідки відсторонення Татаурової І.М. від посади судді для третіх осіб, ступінь втручання у права та свободи, підозрюваної, мету відсторонення, а також врахувавши кінцеві строки досудового розслідування, які спливають 02 березня 2016 року, Комісія дійшла висновку про неспіврозмірність наслідків застосування вказаного заходу забезпечення кримінального провадження до судді Татаурової І.М. з потребами досудового розслідування.

Враховуючи викладене, Комісія вважає, що стороною обвинувачення не доведено наявності достатніх підстав вважати, що відсторонення

Татаурової І.М. від посади судді необхідне для припинення кримінального правопорушення або запобігання протиправній поведінці підозрюваної, яка, перебуваючи на посаді, може знищити чи підробити речі і документи, які мають значення для досудового розслідування, незаконними засобами впливати на свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином.

Керуючись статтями 49, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», частиною третьою статті 154, статтею 157 Кримінального процесуального кодексу України, Вища кваліфікаційна комісія суддів України

вирішила:

відмовити в задоволенні клопотання Генерального прокурора України від 06 січня 2016 року про відсторонення Татаурової Ірини Миколаївни від посади судді Деснянського районного суду м. Києва строком на два місяці у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

А.В. Василенко

В.І. Бутенко

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов